

Tiba Imre

KVÍZKÖNYV

2024

30 feladatsor
a megoldások részletes magyarázataival

Előszó

Mitől fosztjuk meg magunkat a babona szerint, ha újévkor tyúkhúst eszünk? 16. kérdés, a táblán két X. Öt másodperced van, és ha nem tudod a választ, vége mindennek. Márpedig én nem tudtam, az óra viszont elindult, elkezdtek peregni a századok. Ez egy testen kívüli élmény, ilyenkor szinte kívülről látod magad. A pénzünktől? Gondolkozz, furcsán hangozhat, de van idő, ha veszel egy nagy levegőt, egy-két másodperc alatt rá lehet jönni, hogy mi lehet a jó megoldás. Olyankor abban a pár másodpercben rendkívül sok dolog kavarog az ember fejében, próbál kutatni, valamilyen támpontot keresni, pörgetni az információkat, szinte mint egy számítógép, lefuttatni magában a lehetőségeket. Hiába ketyeg iszonyatosan gyorsan az óra, hallod és látod is mellé, ahogy fogy az idő, ilyenkor két másodperc két percnak is tűnhet belülről. Mintha nagyanyád mondott volna valamit gyerekkorodban, hogy január elsején azért nem eszünk csirkét, mert az elkaparja a szerencsét. Bő másfél másodperc maradt az ötből. A szerencsétől? És akkor meghallod azt a pittyenést, ami a jó válasz esetén jön, ami a legkedvesebb hang számodra. Szem fennakad, megvan, megyünk tovább. Aztán jött még 142 feladvány, a végén hol pittyenéssel, hol nem, de ahhoz semmi kétség nem fér, hogy a fenti volt életem legfontosabb kérdése és válasza, azóta pedig nagy ívben elkerülöm a szárnyasokat az év első napján.

Az eset 2018 októberében történt, az *500 – az ország géniusza* című televíziós műsor forgatásán. Gyerekkorom óta a műfaj szerelmese voltam ugyan, de előtte csak egyszer, 2017 januárjában szerepeltem televíziós kvízben, *Az 50 milliós játszmában*, szerencsére ott is sikerrel. Az 500-ban végül a 158. kérdésnél végeztem el, e sorok írásakor ez a mai napig rekordnak számít Magyarországon, és az egész világon sem sokan jutottak messzebbre. Ezt követte 2021 őszén *A Géniusz*, ahová már a korábbi teljesítményem okán kaphattam meghívást, és szerencsére éltem is vele, eredményem a rendkívül erős mezőnyben is dobogót ért. Ezen könyv megjelenésének évében pedig egy igazi bajnokok ligája, a *Géniuszok Géniusza* következett, melyben az ország nyolc legjobb játékosa közé sikerült bejutnom, ahol csak a televíziós kvízzjátékok legnagyobbja, Dr. Kovács Attila tudott megállítani... Eredményesnek mondható televíziós kvízes pályafutás, amelynek, remélem, még közel sincs vége. Rengeteget kell még nekem is tanulnom, viszont eljött a lehetőség, hogy a 2014 óta tartó pubkvízes játékszervezés és játékvezetés, számtalan kérdés megírása után most e könyv által én is taníthassak egy kicsit nektek. Fogadjátok szeretettel!

Megvalósulásáért hálával tartozom Rónai Egonnak, a magyarországi kvízek koronázott királyainak, dr. Kovács Attilának és M. Nagy Józsefnek, barátomnak, Temesi Tamásnak, munkatársamnak, egyben a könyv lektorának, dr. Füleki Tamásnak, a televíziónézőknek és mindenkinek, aki megfordult valamelyik általam szervezett kvízzjátékon az elmúlt majd' egy évtizedben. Ez a könyv a tiétek is, nélkületek nem jöhetett volna létre, köszönöm.

Tiba Imre

A könyv felépítése, szabályrendszer

A könyv harminc feladatsorból és a hozzájuk tartozó válaszokból épül fel. A témaköröket tekintve, legyen az, mondjuk, földrajz, történelem, film, zene, sport, tudomány, populáris kultúra, mindennapok, irodalom stb., igyekeztem a kérdéseket az egyes etapokban változatosan elhelyezni, hogy mindenki meg tudja találni a számítását, valamint ha csapatokban játszottok, mert olyankor jó igazán egy kvízzjáték, akkor mindenkinek a tudása hasznosulhasson – ki ebben a témakörben jobb, ki egy másikban. A feladatsorok az alábbi blokkokból tevődnek össze:

Kilenc feleletválasztós kérdés.

Egy kilenc kérdésből álló kapcsolatkör.

Kilenc „általános” kérdés.

Egy négy tagból álló (fordított) sorba rendezés.

Egy kilenc kérdésből álló összeolvasás, úgynevezett akrosztichon.

Egy szétlövés kérdés.

Ebben a hat blokkban egy játékban maximálisan negyven pont szerezhető, nézzük, hogy melyiknél mi a teendő.

Feleletválasztós kérdések

Mind a kilenc kérdésre van egy **A**, egy **B**, egy **C** és egy **D** válaszlehetőség, közülük csak egy helyes. A négy lehetséges válaszból kell a jót kiválasztani, minden helyes megoldás egy pontot ér. A válaszlehetőségek elhelyezése randomizáltan történt, így amiatt például senki ne húzzon egy betű felé, mert az még nem volt. Ebben a blokkban összesen kilenc pont gyűjthető.

Kapcsolatkör

Ebben a blokkban is kilenc kérdés van, viszont ami igazán érdekes, az az első nyolc kérdésre adott válasz, ugyanis ezek a (helyes) válaszok állnak össze egy egészé, ezek között van valami összefüggés, kapcsolat. Vegyünk egy példát. Ha, tegyük fel, azok a válaszok, hogy dal, Swarovski, halála, fekete, Léda, *A rút kiskacsa*, Pjotr Iljics Csajkovszkij, William Shakespeare, akkor ezeket a válaszokat a hattyú szó köti össze, mert mindegyikkel összefüggésbe hozható, ezt kell beírni a kilencedik kérdéshez. A blokkban mindegyik jó válasz ugyanannyit ér, az elsőre, a harmadikra, a kilencedikre stb. is ugyanúgy egy pont jár. Ha az elején nem láttok összefüggést, nem kell megijedni, ha a későbbiekben rájöttök,

hogy mi a kapcsolat, az alapján a hiányzó válaszokat is könnyen vissza lehet fejteni. A kapcsolatkörben tehát maximálisan szintén kilenc pont gyűjthető.

Általános kérdések

Az általános kérdéseknek nem azért ez a nevük, mert annyira hétköznapiak lennének, sőt ebben a feladattípusban lesz talán a legnehezebb dolgokat, mivel úgy kell rájönni a jó válaszra, hogy nincs válaszlehetőség, és a megoldások között sincs semmilyen összefüggés. Ebben a blokkban is minden jó megoldásért egy pont jár, összesen kilenc.

Sor(s)fordító

A sor(s)fordító blokkjában egy négyelemű halmaz tagjait kell fordított sorrendbe helyeztetek a megadott kérdés alapján. Tehát a legnagyobb/legtöbb/legújabb/legmagasabb stb. válasz betűjele kerül az első helyre, a legkisebb/legkevesebb/legrégebbi/legalacsonyabb stb. betűjele kerül a felsorolás legvégére. Mindig figyelmesen olvassátok el a kérdést, ne essetek abba a hibába, hogy növekvő sorrendbe teszitek a válaszokat a csökkenő helyett. Nézzünk itt is egy példát. Helyezd a harmadik Magyar Köztársaság alábbi kormányfőit fordított sorrendbe a hivatali idejük hossza szerint, kezdve azzal, aki a legtöbb ideig töltötte be a miniszterelnöki posztot.

- A** Bajnai Gordon
- B** Boross Péter
- C** Antall József
- D** Medgyessy Péter

Tehát közülük annak a neve kerül a sor elejére, aki a leghosszabb ideig volt Magyarország miniszterelnöke, aki pedig a legrövidebb ideig volt, ő kerül a végére, a helyes megoldás így a következő:

- C** Antall József (1299 nap)
- D** Medgyessy Péter (856 nap)
- A** Bajnai Gordon (410 nap)
- B** Boross Péter (215 nap)

Minden jó helyre írt válasz egy pontot ér, összesen tehát négy pont szerezhető, taktikázni viszont nem tilos, ha nem vagytok biztosak valamiben, írhattok egy betűt többször is, például CDAA, amivel ugyan biztosan lemondotok a maximálisan begyűjthető négy pontról, viszont jobb eséllyel szerezhettek kevesebbet.

Összeolvasás

Az összeolvasás blokkjában egy pontosan nyolc betűből álló szót (ami lehet akár név is) kell megfejtenetek, mégpedig a kérdésekre adott helyes válaszok kezdőbetűiből összeolvasva. Kétjegyű kezdőbetű esetén, például ha csiga a válasz, akkor a „cs” betű kerül az összeolvasásba, ha pedig egy név, például Brad Pitt, akkor a vezetéknev első betűjét kell használnotok, tehát ebben az esetben a „P”-t. A kilencedik kérdésre nem azt kell beírni, hogy mi az a nyolcbetűs vagy -karakteres dolog, amit kiadnak a kezdőbetűk, hanem egy külön kérdést kell megválaszolni. Ebben a blokkban is minden jó válasz egy pontot ér, és összesen kilenc gyűjthető. Figyeljetez tehát a kezdőbetűkre, valamint az esetleges kétjegyű betűkre, és arra, hogy neveknél a vezetéknev kezdőbetűje számít.

Szétlövés

Minden kérdéssort a szétlövással zárunk, ez egy megtippelendő feladvány, válaszlehetőség nélkül. Pontot nem ér a jó válasz, viszont ha többen játszótok le a kvízt, és a végén holtverseny alakul ki köztetek, akkor az végez előrébb, aki erre a kérdésre közelebb tippelt.

Válaszok

Természetesen egy kvízkönyvben nemcsak kérdések, hanem válaszok is vannak, ezeket mindig az adott feladatsor után találjátok. Ennek a könyvnek az egyediségét az adja, hogy nem szerettem volna annyival beírni, hogy a megoldásoknál csak annyit lát az olvasó, hogy „B” vagy „Szent István”, hanem a feleletválasztós blokk, a kapcsolatkör, az általános kérdések és a sor(s)fordító megoldásainál hol hosszabban, hol rövidebben kifejttem, hogy miért az a válasz, ami, vagy miért nem az, amit annak gondolt valaki, vagy elhelyeztem néhány pluszinformációt.

Mostanra remélhetőleg már mindenki nagyon várja, hogy belevágjon az első feladatsorba, mindenkinek jó játékot, sok sikert és hasznos tudást kívánok a könyv kérdései és válaszai által.